

ГІД ПО ПРОГРАМІ МЕДИЧНИХ ГАРАНТІЙ ДЛЯ ПАЦІЄНТА

Матеріали розроблені командою Національної служби здоров'я України
зادля ознайомлення пацієнтів з Програмою медичних гарантій

ЗМІСТ

ЩО ТАКЕ ПРОГРАМА МЕДИЧНИХ ГАРАНТІЙ ..	3
ПАКЕТИ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ	4
▪ ПЕРВИННА МЕДИЧНА ДОПОМОГА	5
▪ СУПРОВІД І ЛІКУВАННЯ ДОРΟΣЛИХ ТА ДІТЕЙ З ПСИХІЧНИМИ РОЗЛАДАМИ НА ПЕРВИННОМУ РІВНІ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ	9
▪ СУПРОВІД І ЛІКУВАННЯ ДОРΟΣЛИХ ТА ДІТЕЙ, ХВОРИХ НА ТУБЕРКУЛЬОЗ, НА ПЕРВИННОМУ РІВНІ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ	11
ПРОГРАМА ДОСТУПНІ ЛІКИ	12
КОНТАКТИ НСЗУ	15
КОНТАКТ ЦЕНТР 16-77	16

Амбулаторія

Шостий рік поспіль в Україні діє **Програма медичних гарантій**. Команда Національної служби здоров'я України разом із партнерами працює для досягнення універсального охоплення населення медичними послугами.

Наша місія полягає в тому, щоб кожна особа мала змогу отримати медичну допомогу своєчасно, в необхідному обсязі і не зазнаючи при цьому катастрофічних витрат.

Фокус діяльності Національної служби здоров'я України (НСЗУ) незмінний - людина та її потреби.

А також - безперешкодний доступ до медичної допомоги кожній людині, яка її потребує, в необхідному обсязі та без катастрофічних фінансових витрат на лікування.

Це - принцип універсального охоплення медичними послугами, до якого ми прагнемо, а програма медичних гарантій є його невід'ємною складовою.

НСЗУ закуповує медичні послуги в державних, комунальних і приватних медзакладах для всіх українців і наша мета полягає в тому, щоб **пацієнт знав про гарантований державою обсяг послуг і правила отримання медичної допомоги, а надавач - розумів свої можливості і відповідальність.**

Саме для того, аби пацієнти розуміли про свої права в рамках Програми медичних гарантій, ми підготували цей короткий гід, в якому розповімо про Програму медичних гарантій простими словами.

ЩО ТАКЕ ПРОГРАМА МЕДИЧНИХ ГАРАНТІЙ

Програма медичних гарантій (ПМГ) - це перелік та обсяг медичних послуг, ліків і медвиробів, які держава гарантує населенню та оплачує з Державного бюджету за однаковими для всіх закладів тарифами.

ПРОГРАМА МЕДИЧНИХ ГАРАНТІЙ СКЛАДАЄТЬСЯ ІЗ ДВОХ ЧАСТИН:

1 ПАКЕТИ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ

- це перелік медичних послуг, гарантованих державою, які може отримати кожна особа відповідно до визначених у цих пакетах підстав.

Пакети складаються з двох частин:

- 1) обсягу послуг, який пацієнти можуть отримати (специфікації);
- 2) вимог до закладу - організації надання допомоги, наявності фахівців та обладнання (умов закупівлі).

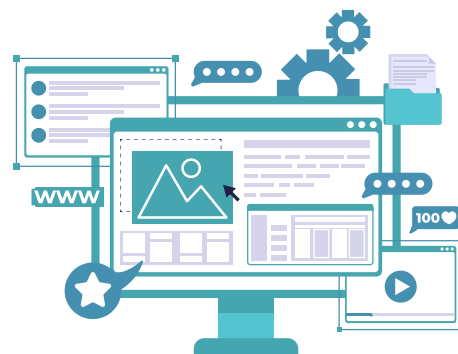
Інформація про всі пакети медичних послуг доступна на [офіційному вебсайті НСЗУ](#).

Програма медичних гарантій поширюється **на всі заклади охорони здоров'я**: як державні та комунальні, так і приватні й ФОП, які уклали договори з НСЗУ.

2 ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ

Програми медичних гарантій на відповідний рік - це документ, який визначає тарифи та особливості закупівлі медичних послуг у надавачів.

Порядок реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2023 році затверджений постановою КМУ від 27.12.2022 № 1464.

Дізнатися про такі заклади можна на аналітичній панелі (дашборді) "Укладені договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій".

edata.e-health.gov.ua

ПАКЕТИ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ

ПМГ-2023 складається з **42 пакетів медичних послуг**, які охоплюють усі види та рівні медичної допомоги: екстрена, первинна, спеціалізована, паліативна медична допомога та реабілітація у сфері охорони здоров'я, медична допомога дітям та медична допомога при вагітності та пологах.

А також невіддільною складовою Програми медичних гарантій є **програма "Доступні ліки"**.

Розпочнемо знайомство з пакетів ПМГ для **первинної медичної допомоги**.

ПАКЕТ ПМГ

ПЕРВИННА МЕДИЧНА ДОПОМОГА

Аби користуватися всіма перевагами Програми медичних гарантій, пацієнту слід мати **декларацію з лікарем первинної медичної допомоги**: сімейним лікарем, терапевтом або педіатром для дитини.

Укласти декларацію можна з лікарем, який працює в комунальному, приватному закладі або є лікарем ФОП з договором з НСЗУ на пакет "Первинна медична допомога".

На первинній ланці пацієнти можуть отримувати медичні послуги від діагностики та профілактики найпоширеніших захворювань, консультації з різноманітних щодо здорового способу життя, рецепти на ліки від багатьох хронічних захворювань.

Сімейний лікар, терапевт або педіатр є першим порадником і помічником при погіршенні здоров'я

Сімейний лікар може **оглянути особу, встановити діагноз чи провести необхідні дослідження**. До обов'язкового об'єму медичних послуг гарантованих державою, які надає сімейний лікар також входить і **динамічне спостереження** за станом здоров'я.

Динамічне спостереження - невід'ємна частина медичної допомоги і представляє собою комплекс діагностичних, профілактичних та лікувальних заходів для пацієнтів груп підвищеного ризику розвитку захворювань.

Головна мета - **раннє виявлення захворювань**, які найбільш ефективно лікуються на ранніх стадіях, та їх своєчасне лікування.

Профілактичні огляди та аналізи при динамічному спостереженні є обов'язковими для таких груп ризику:

Щороку:

- цукровий діабет: 45 років і старші, всі - при факторах ризику
- ВІЛ: 14 років і старші
- туберкульоз: всі - при факторах ризику

Раз на два роки:

- рак молочної залози: 50-69 років, з 40 - при факторах ризику. Раз на 1-2 роки, залежно від факторів ризику
- гіпертонічна хвороба та інші серцево-судинні захворювання – жінки 50 років і старші, чоловіки 40 років і старші
- колоректальний рак: жінки і чоловіки старші 50 років
- рак передміхурової залози: з 40 років залежно від ступеня ризику

У ПМГ входить шість досліджень **ранньої діагностики онкологічних захворювань (за направленням лікаря ПМД або лікаря-спеціаліста):**

- мамографія - обстеження молочних залоз
- гістероскопія - обстеження матки
- езофагогастродуоденоскопія (гастроскопія) - обстеження стравоходу і шлунка
- колоноскопія - обстеження товстого кишечника
- цистоскопія - обстеження сечового міхура
- бронхоскопія - обстеження трахеї та бронхів

Динамічне спостереження за станом здоров'я пацієнтів проводиться із використанням фізикальних методів обстеження, тобто огляду пацієнта на наявність медичних ознак та симптомів.

Також сюди входять **лабораторні** та інструментальні методи обстеження.

НА ПЕРВИННІЙ ЛАНЦІ ПАЦІЄНТ МОЖЕ ЗРОБИТИ НАСТУПНІ ДОСЛІДЖЕННЯ:

- загальний аналіз крові з лейкоцитарною формулою
- загальний аналіз сечі
- глюкоза в цільній крові
- холестерин загальний
- швидкі тести на вагітність, тропонін, ВІЛ, вірусні гепатити В і С
- проведення тесту на антиген SARS-CoV-2

Також лікар ПМД може провести електрокардіографію, пікфлуометрію/спірометрію, отоскопію, офтальмоскопію та вимірювання гостроти зору.

Якщо ж пацієнт потребує інших досліджень, то лікар ПМД може **видати направлення** на проведення додаткових обстежень або на консультацію до лікаря-спеціаліста.

Зверніть увагу, **жодних обмежень** на кількість консультацій чи досліджень в рамках пакету, на надання безоплатних послуг в УСІХ медичних закладах, які надають ці послуги за договором з НСЗУ - немає!

Пацієнти мають право звертатися до свого сімейного лікаря стільки, скільки потрібно за станом здоров'я. Проте пацієнти не можуть вимагати від лікаря направлення на обстеження за власним розсудом. Лікар призначить певне обстеження, якщо бачить у цьому необхідність, відповідно до стану здоров'я.

Також сімейний лікар (або терапевт, або педіатр) **виписує рецепти за програмою “Доступні ліки”** для лікування серцево-судинних захворювань, бронхіальної астми та хронічних обструктивних захворювань легень, цукрового діабету 2 типу, а також виписує на основі призначення лікаря-спеціаліста рецепти на інсуліни, при розладах психіки, поведінки й епілепсії, хворобі Паркінсона, паліативному стані.

Якщо особа потребує госпіталізації, то лікар створить електронне направлення на госпіталізацію.

Однак звертаємо увагу на те, що хоча й обсяг допомоги на первинному рівні доволі широкий, проте потребу у тих чи інших послугах визначає лікар в залежності від стану особи.

Також до пакета входить вакцинація за календарем профілактичних щеплень та вакцинація від гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2. Усі ці вакцини безоплатні та закуповуються та постачаються централізовано.

Звернення до лікаря ПМД, з яким укладено декларацію, а також звернення з метою укладення декларації - є безоплатними для пацієнта!

Детальніше з обсягом послуг за цим та іншими пакетами ПМГ-2023 можна ознайомитися на офіційному вебсайті НСЗУ за посиланням:

service.e-health.gov.ua

ПАКЕТ ПМГ

СУПРОВІД І ЛІКУВАННЯ ДОРΟΣЛИХ ТА ДІТЕЙ З ПСИХІЧНИМИ РОЗЛАДАМИ НА ПЕРВИННОМУ РІВНІ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

Завдяки цьому пакету кожен може отримати **базову ментальну допомогу безоплатно** у закладі первинної медичної допомоги. Проте зверніть увагу, що не кожен сімейний лікар може надавати послуги за цим пакетом.

Лікарі закладів, які уклали договір на цей пакет, пройшли спеціальну підготовку та мають необхідні навички для надання ментальної допомоги

В межах пакету лікар проведе **скринінг на наявність психічних розладів**, за згодою пацієнта.

- Якщо результати цього тесту вказують на можливість розладу, то лікар проведе клінічну оцінку стану, включаючи фізичний та психологічний аспекти здоров'я пацієнта.
- Додатково, лікар може призначитися лабораторні та інструментальні дослідження для встановлення причин розладів.

За згодою пацієнта, його можуть направити на консультацію до лікаря-психіатра для більш докладної діагностики та встановлення діагнозу, а також для отримання рекомендацій щодо лікування.

Нагадуємо що до психіатра, в тому числі дитячого та підліткового, можна звернутися **безоплатно і без направлення**. Для цього потрібно прийти до медичного закладу, який за договором з НСЗУ надає амбулаторну допомогу та має в штаті лікаря-психіатра.

Також сімейний лікар може надавати першу психологічну допомогу та проводити психосоціальні, фармакологічні та поведінкові втручання для лікування.

Якщо стан пацієнта не покращується після застосування цих методів, лікар направить до лікаря-психіатра для подальшого обстеження та лікування.

Крім того, **сімейні лікарі можуть надавати психологічну підтримку членам родини**, які допомагають у догляді за пацієнтом, і навчати їх методам само-допомоги тощо.

Дізнатися, де працює лікар, який може надати психічну підтримку, можна на дашборді НСЗУ "Надавачі медичної допомоги за напрямом: Психологічна та психіатрична допомога". Він доступний за посиланням:

 cutt.ly/xwu337x2

Детальніше з обсягом послуг за цим та іншими пакетами ПМГ-2023 можна ознайомитися на офіційному вебсайті НСЗУ за посиланням:

 service.e-health.gov.ua

ПАКЕТ ПМГ

СУПРОВІД І ЛІКУВАННЯ ДОРΟΣЛИХ ТА ДІТЕЙ, ХВОРИХ НА ТУБЕРКУЛЬОЗ, НА ПЕРВИННОМУ РІВНІ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

Пацієнт з туберкульозом може отримувати медичну допомогу не тільки в стаціонарі, а й амбулаторно чи під наглядом сімейного лікаря. Це можливо, коли пацієнт перестає виділяти мікобактерію і має лабораторне підтвердження цього.

Тож людина з туберкульозом може жити повноцінним життям та отримувати медичну допомогу в амбулаторних умовах під наглядом лікаря первинки.

Для цього у Програмі медичних гарантій передбачено пакет послуг “Супровід і лікування дорослих та дітей, хворих на туберкульоз, на первинному рівні медичної допомоги”.

- Пацієнт може спостерігатися у **лікаря ПМД**, якщо має встановлений діагноз туберкульозу та призначене лікування від фтизіатра.
- **Лікар первинки** може забезпечити динамічне спостереження за станом здоров'я пацієнтів з діагностованим туберкульозом та контроль за прийомом протитуберкульозних препаратів, призначених фтизіатром. Крім того, за цим пакетом пацієнт може отримати біохімічний аналіз крові або інші дослідження відповідно до галузевих стандартів.
- Підтвердження та зняття діагнозу туберкульоз здійснюється **виключно лікарем-фтизіатром**.

Детальніше з обсягом послуг за цим та іншими пакетами ПМГ-2023 можна ознайомитися на офіційному вебсайті НСЗУ за посиланням:

service.e-health.gov.ua

ПРОГРАМА ДОСТУПНІ ЛІКИ

Програма “Доступні ліки” робить лікування хронічних захворювань доступнішим для українців. Адже пацієнтам, які через свій стан здоров'я потребують постійного прийому певних ліків, НСЗУ компенсує витрати на ліки.

ЩО ВХОДИТЬ?

Нині в програму “Доступні ліки” входять понад 500 торгових назв лікарських засобів та медвиробів за такими напрямками:

- серцево-судинні захворювання
- цукровий і нецукровий діабет
- хронічні хвороби нижніх дихальних шляхів
- розлади поведінки і психіки та епілепсія
- хвороба Паркінсона
- імуносупресивні препарати
- знеболювальні для паліативних пацієнтів
- тест-смужки для вимірювання цукру в крові

Програму реімбурсації “Доступні ліки” НСЗУ почала адмініструвати з квітня 2019 року. Відтоді “Доступні ліки” пацієнти почали отримувати за електронним рецептом у будь-якій аптеці, яка співпрацює за договором з НСЗУ.

Вартість препаратів аптекам відшкодовує Національна служба здоров'я України.

ЯК ОТРИМАТИ РЕЦЕПТ?

Щоб отримати ліки необхідно звернутися до відповідного лікаря.

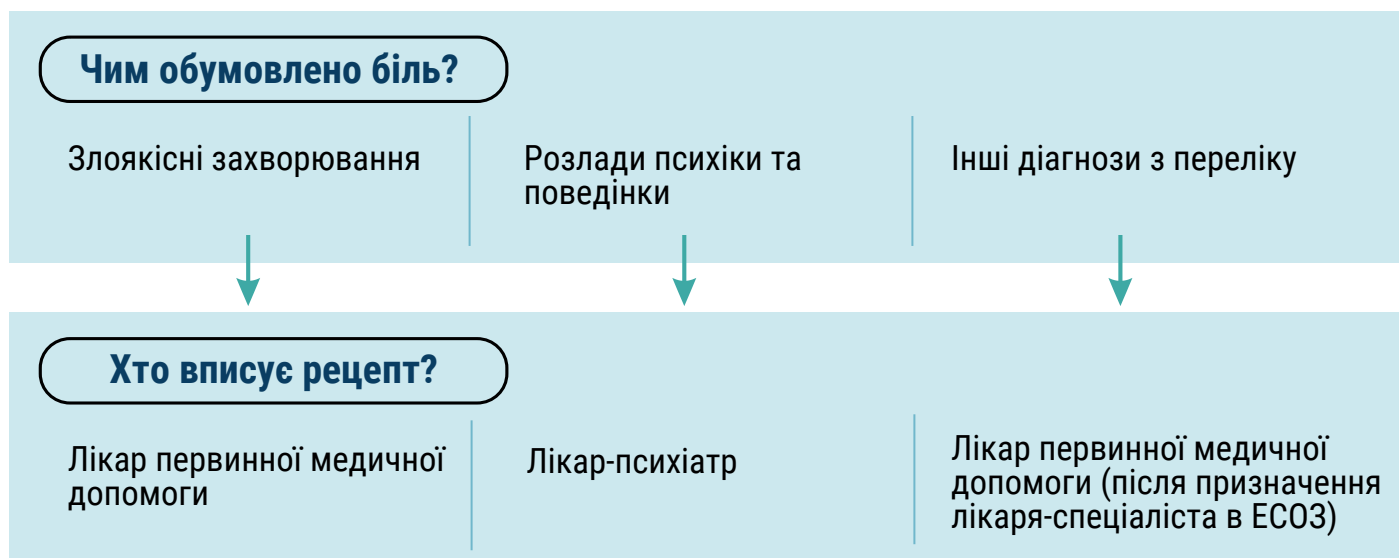
Сімейний лікар, терапевт або педіатр можуть виписати електронний рецепт за всіма напрямками. Та самостійно призначити ліки при:

- серцево-судинних захворюваннях
- цукровому діабеті II типу
- бронхіальній астмі
- ХОЗЛ (хронічне обструктивне захворювання легень)

Виписати рецепт на ліки за іншими напрямками сімейний лікар може **лише на підставі призначення відповідного лікаря-спеціаліста**, який також може виписати перший рецепт:

- при розладах психіки та поведінки → **психіатр**;
- при епілепсії → **психіатр або невролог**;
- при нецукровому діабеті та для пацієнтів з цукровим діабетом, що потребують терапії препаратами інсуліну → **ендокринолог**;
- при хворобі Паркінсона → **невролог**.
- імуносупресивні препарати для пацієнтів після трансплантації виписує **трансплант-координатор**.

Отримати знеболювальні для паліативних пацієнтів можна у **різних лікарів в залежності від діагнозу**.

ДЕ ОТРИМАТИ ЛІКИ?

Отримати ліки можна в аптеках, які уклали договір з Національною службою здоров'я України.

Аптеки, які беруть участь у програмі реімбурсації, можна впізнати візуально. Вони мають на дверях наліпку «Тут є «Доступні ліки»», а ті, де можна отримати інсулін, мають наліпку «+Інсуліни».

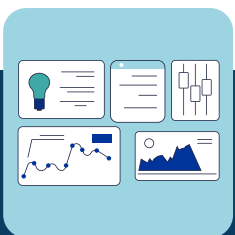
Знайти найближчу аптеку з договором із НСЗУ можна:

- через чат-бот «Спитай Гриця». Слідуйте за вказівками чат-боту і він вкаже, де найближча аптека

- зателефонувавши до контакт-центру НСЗУ за номером 16-77. Оператор підкаже, де найближча аптека, яка має договір із НСЗУ, яка відпускає ліки за необхідним напрямком

- через дашборд на сайті НСЗУ. В меню зліва оберіть ваш населений пункт та потрібний напрямок програми реімбурсації. Дашборд покаже аптеки, які відповідають вашому запиту, з адресами та телефоном

КОНТАКТИ НСЗУ

Стежте за актуальною інформацією та новинами щодо Програми медичних гарантій на офіційних каналах НСЗУ:

Офіційний веб-сайт

 nszu.gov.ua

Instagram

 [Національна Служба Здоров'я \(@nszu_gov\)](#)

Twitter

 [National Health Service of Ukraine \(@NSZU_gov\)](#)

Facebook

 [НСЗУ Національна служба здоров'я України](#)

 [НСЗУ для пацієнта](#)

 [НСЗУ: вакансії і кар'єра](#)

Telegram

 [НСЗУ \(@nszu_gov\)](#)

YouTube

 [Національна служба здоров'я України](#)

Viber

 [НСЗУ](#)

БЕРЕЖІТЬ ЗДОРОВ'Я

КОНТАКТ ЦЕНТР 16-77

Дізнатися будь-яку інформацію про надання медичної допомоги та роботу медичної системи можна у контакт-центрі НСЗУ за номером 16-77.

Оператори відповідають на дзвінки з **9:00 до 18:00** в робочі дні (у п'ятницю до 16:45). В інший час спрацьовує автовідповідач, який може надати відповіді на більшість питань. Всі дзвінки зі стаціонарних та мобільних телефонів безоплатні.

ЗАТЕЛЕФОНУВАВШИ НА 16-77, МОЖНА ДІЗНАТИСЬ:

- Які зміни у правилах отримання медичної допомоги діють під час воєнного стану?
- Де знайти сімейного лікаря, терапевта або педіатра, з яким можна укласти декларацію, та що входить до безоплатного пакету послуг на первинній ланці?
- Як отримати медичну допомогу людям, які переїхали в інші регіони через бойові дії?
- Яку допомогу надає найближча лікарня в межах Програми медичних гарантій?
- Куди звернутися, щоб отримати медичну послугу безоплатно?
- Як отримати "Доступні ліки"?
- Як і де отримати препарати інсуліну?
- У яких випадках потрібне направлення та як ним скористатись?

ЯК І КУДИ ПОСКАРЖИТИСЯ НА ПОРУШЕННЯ ВАШИХ ПРАВ У МЕДИЧНОМУ ЗАКЛАДІ?

Програма медичних гарантій має на меті забезпечити всебічний доступ до медичної допомоги. Для пацієнта вона безоплатна, оскільки вже оплачена державою з його податків. У випадках, коли пацієнти мають труднощі з отриманням медичних послуг, вони можуть подати скаргу до НСЗУ.

Вимагають гроші за обстеження, ліки, операцію або перебування в лікарні? Даємо чіткий алгоритм дій:

- звернутися до керівника лікарні і написати скаргу на його ім'я про порушення з боку лікаря
- написати скаргу до Департаменту охорони здоров'я у вашому місті або регіоні
- подати скаргу через форму на сайті НСЗУ <http://surl.li/cfabt>
- зателефонувати за безоплатним номером 16-77 і подати скаргу телефоном

Кожна лікарня отримує гроші від держави за діагностику та лікування. Пацієнт не повинен за це платити повторно.

Гід по Програмі медичних гарантій для пацієнта” підготовлено Академією НСЗУ для ознайомлення пацієнтів з базовими поняттями та особливостями Програми медичних гарантій у 2023 році.

Дата підготовки - жовтень 2023 року.

Гід може безперешкодно розповсюджуватися серед усіх громадян та інших зацікавлених сторін.
Бережіть себе! Слава Україні!